

Entrevista a Jordi Planasdemunt, director general de l'Institut Català de Finances

“No és bo que les empreses estiguin permanentment subvencionades”

L'Institut Català de Finances, organisme financer de la Generalitat de Catalunya es podria convertir ben aviat en el futur banc públic català, tot i que actualment ja realitza tasques competents de banc públic.

La Generalitat de Catalunya ha donat llum verd al projecte de convertir l'ICF en el futur Banc Públic Català. ¿Què diferenciarà l'un de l'altre?

—L'ICF porta una comptabilitat administrativa com qualsevol empresa bancària i una comptabilitat pressupostària. El que fem és compaginar i conciliar els comptes amb una comptabilitat pública pressupostària perquè és un organisme públic. Ara, la gestió la portem totalment com una entitat financera, inclús seguint les normes del Banc d'Espanya quant a títols dels comptes i en quant a constitució de provisions. L'ICF el que no té és una fitxa bancària però, de fet, l'Institut és un banc públic. El que no podrà ser mai és un Banc Central, en el sentit ampli de la paraula, perquè hi ha una reserva constitucional de política monetària que ve dissenyada pel Banc d'Espanya. Ara bé, hi ha encara una sèrie de competències que estan per desenvolupar.

—Quines són aquestes competències?

—Per exemple, la gestió del deute públic de la Generalitat. Això ja seria una funció de Banc Central. O la possibilitat de fer la gestió de tresoreria d'organismes autònoms de la Generalitat. Hi ha altres competències que són més de caràcter representatiu o de caràcter d'inspecció d'entitats financeres. Jo no veig que l'ICF sigui un banc públic en el sentit de tenir comptes corrents oberts per al públic, i això no és un detall que el defineixi de banc o no. Un banc universal no ho serà mai.

Aquest any haurem fet més de dues-centes operacions com a banc, operacions d'aval, de crèdit, actuem en el mercat interbancari buscant diners per al finançament d'aquestes operacions,

tal i com fan els bancs estrangers. Però el patrimoni és de la Generalitat, per tant és públic.

—¿Depen, doncs, dels pressupostos generals?

—Exacte. La capacitat, a qualsevol banc, li ve donada per la relació entre recursos propis i aliens. Si aquests recursos propis li resulten insuficients, llavors ha d'anar a una ampliació de capital. En el cas de l'ICF és exactament igual, amb la condició que té una dotació que és l'equivalent en el capital de les entitats financeres privades que van per accions i que la seva capacitat d'actuació es realitza a través del pressupost i té com a base unes assignacions pressupostàries de capital. A partir d'aquí, el funcionament el financia el mateix Institut. És a dir, més activitat implica fer una ampliació de capital.

Aquest any nosaltres hem esgotat el pressupost, amb un nivell d'actuacions que s'acosten als 10.000 milions de pessetes i amb una capacitat d'operacions de préstecs i avals d'acord amb la llei de pressupostos del proper any, que pot sumar vora els 20.000 milions de pessetes. El 31 de desembre de 1990 tenia un capital de 2.000 milions de pessetes i aquest any hi ha una ampliació de 1.200 milions de pessetes que s'aniran aportant al llarg de l'any.

—¿Quan tindrà l'ICF totes les competències per a actuar com a banc públic?

—Jo no sé si s'hi ha fixat un termini. Les competències ja es troben en la llei de creació de l'ICF de l'any 1985. No s'han desenvolupat encara totes però s'han fet propostes. Totes elles han de tenir un pla fet del conseller d'Economia i Finances i en alguns casos la mateixa llei diu que haurà de ser amb un acord del consell executiu o inclús haurà de ser un decret. Per

tant, no crec que hi hagi un termini fixat. Possiblement al llarg del 91 aniran entrant en funció les diferents competències.

—¿Quina visió té l'ICF d'una entitat financera com és La Caixa després de la fusió?

—L'ICF pensa que és important que des del punt de vista d'imatge s'hagi creat una institució d'aquestes dimensions. Jo no sé si respondrà a unes necessitats reals. Per a mí, no és un problema de dimensió, l'eficiència, però em planteja dubtes perquè crec que un sistema privat competitiu és bo que hi sigui. Fusionant les dues primeres institucions pot haver un decaïment d'aquesta possibilitat de competitivitat entre institucions. És una pena que hi hagi un excés de concentració perquè això pot dur a la temptació de monopoli

—Se sol dir que les entitats financeres catalanes donen pot suport a les PIME. ¿Creu realment que és així? i, en tot cas, ¿és aquesta la funció que ha d'assumir l'ICF?

—L'Institut està en aquesta línia amb el sentit de poder arribar a situacions més raonables. És a dir, hi ha uns costos de transformació que les entitats financeres privades tenen amb una obertura molt forta entre operacions d'actiu i passiu, amb unes càrregues i uns costos de transformació que són alts. L'ICF ha d'intentar que els tipus d'interès puguin ser més raonables, dins dels tipus d'interès del mercat. Però tampoc crec que sigui bo que les empreses estiguin permanentment subvencionades perquè llavors seria molt car i a més no serien competitives.

—¿I els tipus d'interès actuals fan competitives les empreses?

—Crec que tenim exageradament alts els tipus d'interès. El mateix ICF

Quan s'ha perdut un mercat, no és fàcil la seva recuperació.

JORDI MORERA

té uns tipus alts d'interès tot i donar-los pel cap baix. Això afavoreix més la indústria estrangera que no la d'aquí. Però contra això difícilment podem lluitar, ja que parlem d'una estratègia del Banc d'Espanya, que jo no comparteixo. Em fa l'efecte que és una política de protecció de la indústria externa.

Diffícilment es pot fer des d'aquí una política de subvencions, per exemple, per compensar aquests diferencials perquè les condicions d'adhesió a la CE exigeixen un compliment de les normes de mercat. Si subvencionessin els tipus d'interès de les empreses i les féssim més competitives enfront de les empreses estrangeres, automàticament quedarien sota control de l'autoritat de la CE i possiblement acabarien sense poder exportar acusades de dumping.

—L'ICF va triplicar l'any 90 el volum d'inversió fins a més de 6.000 milions de pessetes. ¿Quines són les previsions per aquest any?

—El pressupost de la Generalitat d'aquest any ha estat restrictiu i això ha afectat també l'Institut. Havíem fet una previsió inicial d'ampliació de capital de 2.000 milions de pessetes. Les actuacions d'aquest any ens porten

tècnicament al límit de la nostra capacitat. Havíem fet una proposta al govern per fer una ampliació de capital de 2.000 milions més. Això ens hauria situat a 4.000 milions, però el caràcter restrictiu dels pressupostos ha fet que ens hàgim hagut de limitar a 1.200 milions, amb un creixement zero per al conjunt dels dos instituts (L'ICF i el de Crèdit Agrícola). Això ens porta a unes limitacions sobre les previsions inicials. Amb tot, l'efectivitat podrà ser de vora un 10 o un 20% més elevada que la d'aquest any i, en conjunt, podríem tancar l'any vinent amb un volum d'operacions de crèdit directe pròxim als 11.000 milions de pessetes acumulat i hauréem pogut fer el que preveu el pressupost del 91, operacions d'aval fins a un volum total dels 12.500 milions de pessetes, que són 6.500 en l'àrea hospitalària, 1.000 de Benestar Social i 5.000 més de línia general del comerç i la indústria

—¿En quins sectors empresarials està incidint més l'ICF?

—El sector tèxtil ha estat un dels sectors en què més hem incidit, però també l'any passat hem complert un programa que hi havia de finançament de renovació d'establiments comercials en què hem aportat quasi 1.500

milions. Era una línia que s'havia acordat per part del Departament de Comerç, amb les entitats financeres, però aquestes, al final, no la van atendre i ho vam assumir nosaltres. També hi ha hagut operacions dins l'àmbit d'instal·lacions esportives de mar i de muntanya, sobretot per a la instal·lació de canons de neu... Sempre, però, ha estat dins l'àmbit de la Petita i Mitjana empresa. Hem posat un límit de capacitat, per a cadascuna de les operacions, de 110 milions de pessetes

—Dins el context actual del conflicte del golf Pèrsic, ¿com pot anar a partir d'ara l'economia catalana?

—Moltes empreses poden tenir problemes de subministrament, sobretot les que estiguin més afectades per coses que venen de la zona en conflicte. Un impacte que ja es produeix és el de l'efecte sobre les exportacions a aquells mercats.

I, si de cas, superat l'impacte de la guerra, hi hauria tota una tasca de reconstitució. Quan s'ha perdut un mercat no és fàcil la seva recuperació i caldria veure com quedaven els països de la zona més afectats per la guerra.

Sílvia Monfort